

Független Magyarország

Egy szám
35
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felülső szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre — 1600 K
Vidékre negyedévre — 1800 K

Egy szám
35
korona

A választók névjegyzékét

most tették ki közzemlére. Mielőtt még a részletek tárgyalásába bele mennének, egyet már is megállapíthatunk: Akkor, amikor jogkiterjesztésről, általános választói jogról beszélünk, amikor a polgári jogokról annyi tengernyi frázis hömpölyög végig az országon, megtörténik az, hogy a város minden szavazó körletében apad a választók száma. Ugy tudjuk, ugy értesültünk, hogy a választók száma minden szavazó körletben apadt, kevesebb lett. Nem mintha a lakosság száma apadt volna, mert hiszen erről szó sincsen, hiszen a városba folyton szivárognak be új elemek, tehát szaporodik a város lakossága, hanem azért történik meg az, mert a mi közönségünk indolens, nem törődik a maga dolgával, nem törődik legszebb és legszentebb polgári jogával. Senki sem néz a bizottságok felé, holott az összejárást széles körben megkezdették, mi külön felhívtuk a polgárság figyelmét erre a körülményre. A közönség csak akkor ébred jogfosztottságának tudatára, amikor már késő van, amikor már hiába kapkod fűhöz, fához, amikor már nem lehet a bajon segíteni. Szóval akkor veszik észre az emberek, hogy kimaradtak a választók névsorából, amikor választás van. Akkor szeretnék a hibát reparálni. Persze, akkor már késő van, akkor már csak rekrimínálni lehet.

A választók névsorát most május 15-től június 16-ig közzemlére teszik a város házában. A hibát még lehet reparálni. Mindenki tekintsen be a választók listájába, mindenki győződjék meg afelől, hogy van-e szavazati joga. Aki kimaradt és úgy véli, hogy a szavazati joghoz megvan minden kelléke, az igyekezzék most megszerezni választói jogát.

Bethlen miniszterelnök Rómában

Róma. Mussolini olasz miniszterelnök csütörtökön este ebédet adott Bethlen István gróf magyar miniszterelnök tiszteletére Bethlen tegnapi délutáni látogatását Salandra volt miniszterelnöknél. Megjelent a parlament első ülésén és az esti órákban hosszas tanácskozást folytatott Contarini külügyminiszeri főtitkárral. Castagnetto budapesti olasz követ Bethlen miniszterelnök tiszteletére dinert adott.

Róma. Viktor Emánuel olasz király délelőtt fél 12 órakor kihallgatáson fogadta Bethlent, kinak tiszteletére az audiencia után reggelt adott.

Róma. A D'Journale di Róma vezető helyen közli egy interjút, melyet a lap egyik tudósítója folytatott Bethlenel. Bethlen kijelentette, hogy a magyar kormány mind az erőfeszítése az ország gazdasági és társadalmi konszolidálása felé irányul. Örömmel állapította meg Bethlen, hogy ez a program teljesen meggyezik Mussolini elveivel. A lap megjegyzi, hogy Magyarországot teljes erővel támogatni kell ebben a küzdelemben. Rokonszenves hangon emlékszik meg azokról a szünetekről, melyeken Magyarország az utóbbi évek alatt keresztül ment.

Róma. Bethlen tegnapi reggel több újságírókat fogadott, akik előtt ismertette Magyarország gazdasági helyzetét és utjának célját, párizsi tárgyalásainak eredményét. Délelőtt 10 órakor látogatást tett Bethlen Cianot kereskedelmi államtitkárnál.

A magyar kívánságokat teljesíteni kell.

Budapest. Bethlen István gróf miniszterelnök és Kállay Tibor pénzügyminiszter párizsi tartózkodásával kapcsolatosan a Magyar Távirati Iroda párizsi tudósítója előtt Beres francia kamarai képviselő úgy nyilatkozott, hogy ha a francia kamarának úgy tetszett, hogy Ausztriának megszavazott 50 millió frank kölcsönt, akkor nem lehet Magyarország hasonló kívánsága elől sem elzárkózni és meg kell Ma-

gyarországnak is adni, amit kíván és bízni kell abban, hogy Magyarország nem évi vissza a belé helyezett bizalommal. Ami a zálogjogokat illeti, amelyek a magyar nemzeti vagyónára van rávezetve, ezt a kérdést sem lehet a végtelenségig elhuzni. Ugy vélem — mondta — Magyarországot nem lehet gazdasági eszközöktől megfosztani, amelyeknek hiában van.

A fixfizetéses alkalmazottak dolga.

Budapest. Az ellenzéki polgári pártok által kitűzött végrehajtó bizottság Szilágyi Lajos, Strausz István és Momonai Tivadar vezetésével tegnapi délután 6 órakor folytatta tárgyalásait a kormányssal a fixfizetéses alkalmazottak érdekében. A tárgyaláson megjelent a kormány részéről

Daruváry külügyminiszter és Waltó kereskedelemügyi miniszter. A kölcsönös információ után a késő esti órákban ért véget a tanácskozás.

Szerb-bolgár konferencia.

Belgrád. A szerb-bolgár szerződési konferencia május hó 21-én Szófiában megkezdte tanácskozásait.

A lausannei tárgyalások

Lausanne. A bizottság tegnap délelőtt tárgyalta a görög-török szerződést és megállapította a tráciai határok részéről a pontot. A többi kérdések elintézését későbbre halasztották.

Megnyílt az olasz kamara.

Róma. Az olasz képviselőház új ülészakát tegnap megnyitották. Mussolini beszéde után a vándíjszabást és a költségvetési provizóriumot vették tárgyalás alá.

Bachid Eddin volt török szultán Genovába érkezett.

Genova. Bachid Eddin volt török szultán hivatalosan ide érkezett. A volt szultán tovább utazik Milánó felé.

A németek tiltakoznak a rajnavidéki tulajkapások ellen.

Berlin. A német kormány a párizsi, londoni és a brüsszeli kormányokhoz újabb jegyzéket intézett, amelyben tiltakozik a szövetségi rajnavidéki bizottság intézkedései ellen. A tisztviselők helyzete már teljesen tűrhetetlen. Eddig több ezer állami tisztviselőt utasítottak ki a megszállott területekről.

A román kormány megtiltotta a határmenti birtokvásárlást az idegeneknek.

Bukarestből jelentik: Most jelent meg a román pénzügyminiszter rendelete a határmenti birtokvásárlás szabályozásáról. Eszerint „idegenek” nem engedélyezhetők a határok mentén 10 kilométernyire a birtokvásárlás és utasítja a rendelet a pénzügyigazgatóságokat arra, hogy semmit sem engedjenek meg minden eddig megkötött határmenti idegen javára történt birtokvásárlási egyezményt.

Az általános drágulás aránya nagyobb a korona zürichi leromlásánál.

Még a heten anket lesz a drágulás megállítása... Az ankétra meghívást kaptak az összes ipari, kereskedelmi és fogyasztói érdekképviseletek.

A nap nap tíz órak fokozódó drágulás már erszagos jelentőségűvé vált. Az életközvetleni ciklusok... a koronával szemben mindmáig nagyobb súlyt ad az a megélhetési kérdés, amit életstandardként a jövedelmek biztosítanak.

En a gazdasági állapot kétségessége a kormányt a drágulás egész vonalára való hatékony és sürgős beavatkozásra. Minden választás... a közéletmentési minisztériumban, amelyre meghívást kaptak az összes ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági és fogyasztói érdekképviseletek és amely anketon maga a közéletmentési miniszter fog összehívni.

Az ankéti tárgyról, az általános helyzetéről és a beavatkozás módjáról jól informált helyen a követészeket mondották szűkeztárunknak:

A drágulási jelenségek nagyon súlyosak és alaposan veszélyeztetik az egész ország közéletét... Különösen azért, mert döntés annak, hogy a korona árfolyamértéke meggyugodott és tartja magát már cirka egy hónap óta, ezzel szemben a drágulás nap nap után növekedésben van, amire tehát indok sincs és ami ilyenformán katasztrofális spekulatív jelenség.

Hivatalosan megállapították, hogy ez az elejétől a drágulás teljes 1494 százalékkal emelkedett a korona zürichi árfolyamértékének 1122 százalékosában. Olyan súlyosan van tehát megármadva a közéletmentési bizottság, amit csak azonnali és kihatásban is rögtön érhető beavatkozással lehet csupán eliminálni. Ha ehhez hozzávesszük a gabona érték hájcsolását is, aminek következtében a magyar gabona itthon, a termelés színhelyén

372 százalékkal halad a tal nem a zürichi koronajegy arányát, de a békénvét, a kormány radikális beavatkozása a legürgösebbé vált.

A közéletmentési miniszter ankéti meg kell, hogy hozza a drágulás leállításának kellő módjait a résztvevő összes érdekképviselettel való teljes egyetértés alapján. Amennyiben erre nem volna bízható, függetlenítői fogja magát a kormány az egyes érdekeltségek felfogásától az erszagos érdekek javára.

A kormány egyébként is elhatározta, hogy a legközelebbi árfolyamértékét fogja gyakoroltatni. Esztől állandó figyelő

bizottságot állít fel a közéletmentési minisztérium közelében arra, hogy a korona kifizetés jogosságát értékelje arányában állapítson meg iránymutatást minden ekkre, a korona értékének átszámításával, egybehangzóan. A megállapított iránymutatás teljesítése ussorának tekintendő és példásan követhető. A nagy drágulást megakadályozni és a törekvéseket megfékezni csak a legszigorúbb intézkedésekkel és államhatáskor beavatkozásokkal lehet nekünk, ahol egy eifjúk a közéletmentési és mindenki spekulációs vagyonszerzésre vezető magát.

Üzemi és ennek megőrzését után a gazdaságállítást sokkal megkondik. Amennyiben a gazdaság egységéről most véglegesen meghatározni nem lehetne, egy választott bíróság ideiglenesen fog döntést hozni ebben a kérdésben és pedig bizonyos módon, hogy a döntés után azonnali kötelezettség volna a gazdaság új megállapítására.

A fentiek szerint remélhetjük tehát, hogy a gazdaság rövidesen újból megkondik. A gazdaság egységéről megállapításra talán nem fog nagy gondot okozni a választott bíróságnak és sikerülni fog ez az a tizen meggyeztetést létrehozni a két verselkedő között. Ami pedig a többi viták kérdését illeti, ha a gazdaságállítást megkondik, akár éreken keresztül tárgyalhatják, tanácskozhatják, ha a világlátás már biztosított van.

Kijavítják a Sugovica-hidat. Nem a város kötelessége kijavítani a hidat.

Megírta, hogy a Pandursegóra vezető Sugovica-hidat elcsúsztak a közlekedés elől, mert a hid nagyon megrongált állapotban van. Felhívjuk annak idejűnk köztünkben a város vezetését arra, hogy a hid már annyira rossz, a fája már annyira korhadt, hogy nem javításra, földszállításra volna ott szükség, hanem egy új hid építésre. Ma hivatalosan az alábbi információt kaptuk a Sugovica-hidra vonatkozóan:

A városnak a Sugovica-hidhoz semmi köze sincs. A városnak kijavításáról az államnak kell gondoskodnia és nem pedig a város kötelessége a hid jó állapotban tartása. A folyamamérnöki hivatal azonban most nem hajlandó a hidat kijavítani.

Magánsok, akiknek szolgalmi jogkört van biztosítva a Sugovica hid használatára, most pert indítottak a folyamamérnöki hivatal ellen. Addig is azonban, amíg a per befejeződik Mateovics Ferenc fakerasztató ki fogja javítani a hidat, akiknek kötelességet a per befejezése után az állam bizonyára köteles lesz megfizetni. A hid javításának megkezdésére döntött bírósági szemlélet szerint és megállapítják pontosan, hogy milyen mértékben szükségesek a javítások.

Most kiderült tehát, hogy a város addig nem tartotta szűk szegének, hogy a Sugovica-hid katasztrofális vezető hidja legyen. A közéletmentési bizottság ideiglenesen a Pandursegóra vezető Sugovica hidon katasztrofális.

Rövidesen összeül a választott bíróság a gázkérdés megoldása végett. A város mielőbb biztosítani akarja a gázvilágítást.

Lapunk hasábjain több ízben emlékeztünk meg a bajai gázszállításról. Követelményeink a város köztisztviselőinek véleménye alapján a város vezetőségét hibáztattuk a mai lehetetlen állapotokért. Hibáztattuk, hogy a város nem sürgött meg a választott bíróság döntését és valójában milyen módon nem teremtte a gázvilágítást a városban. A város és a légszuszogató közölt felmerült viták kérdéseket közzétett helyen a gáz egységárának megállapítása áll. Van azonban egy másik, talán nagyobb jelentőségű elvi kérdés, az, hogy melyik fél követelt el szerszámosságát. Ennek megállapítása nagy fontossággal bír a kérdésben és a légszuszogató R. T. sorsra függ tőle is.

Illetékes helyen ma a követ-

kezésben informáltak becsülni a gázkérdés jelenlegi állapotáról: Megkezdődött a választott bíróság által tárgyalandó anyag előkészítése. A városi főigazgató Budapestre utazott a perfelvétel miatt. A városi gázbizottság részletesen megállapította azokat a kérdéseket, melyekben a választott bíróságnak döntenie kell majd. A perfelvétel megőrzése után a választott bíróság tagjai Bajára jönnek, hogy a tárgyalásokhoz szükséges anyagot beszerezzék. Valószínűleg elvisszik a gázgyár üzleti könyveit is, ahonnan a városnak azonnal ki fog derülni.

A világlátást azonban mindentron biztosítani kívánja a város. Eppen ezért a választott bíróság elnöke is a gáz egységárának megállapítását végzett el

A Bajai Daloskör Zeneegylet első házi estélye.

Egy kis házi estélyt a tudósítást a Bajai Daloskör-Zeneegylet egyházközségi házi estélyéről, de készséggel későbbi is, mert általános érdeklődésre tarthat számot. Szóval, hogy helyesnek látszik csak kivonatban közzé tennünk az egyébként szívesen megírt udonitást, melyből elsősorban is azt állapíthatjuk meg, hogy bizony a hátorv előtti időkhöz máis világ volt - Zomborban. Tudvalevő u. i., hogy úgy a Daloskör, mint a Zeneegylet számottevő részét zomboriak alkotják, Zomborban meg volt az a szép szokás, hogy az ottani énekesek és muzsikusok havonként egyszer háziestélyre gyűltek egybe, ahol felváltva terített szeszlok mellett ki ki lemond a saját adatról. A dalárda tagjai énekeltek, a népdalok muzsikáltak, ezek a dalárdisták a felcsépe szegényeit, a máskorok a fia hegedült, X ur komoly drámai költeményt szavalat el, Y ur mósák előadásával szórakoztatta a közönséget.

Est a kedves és nagyon szép szokást óhajtja a Daloskör meghonosítani Baján az szombaton a Központi színházteremben rendezett házi estély nagy sikerre után itélve, és sikerülni is fog neki. A szombati estélyen persze a Daloskör „vitt a szót” habár a Zeneegylet is alapon kivette a részét a munkából. Míg a Daloskör nagy reperioárjának jobbjára már előadott válogatott számait adta elő, addig a Zeneegylet, a már leadott Kéler vigjáték uvertürjén felül négy Tschaikovskyval lepte meg a hallgatóságot. Latinovits

Építomesterek és építők figyelmébe!

Szabadalmazotti **Terranol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízáthatlan **állandó raktár és egyed-
áruittókészít az**

Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár

Baja, Kölcsey-utca 2 szám alatt (Budapesti-ut sarkán)

Divatos férfiingek
Nyakkendők
Harisnyák
Füzdörnhák és sapkák
Pipereszappanok:
„Elida”, angol fürdő,
mandula, glicerin, séb.
Valódi „Arabia” híffesték stb.
a legolcsóbban kaphatók:
Brusznál
(Hélibank-épület)

Vizagázott stabil
gőzházán fűtőt
azonnal felvevő
a Postógyár.

Ajánlati felhívás.
Bácsodrogvámegye törvény-
hatósága a Baján emelkedő vár-
megyei székház ezzel kezezo-
latban pályázati felhívást, tör-
vényes eljárású munkára, a tör-
vényes eljárással építendő épület
építésénél előforduló kü-
lönleges megtervezés, tervrajz készi-
tés, redőny, villamos világítás,
jelek csatlakozás és villámhárító
munkák és felszerelések készítésére
illetve szállítására korlátolt ver-
senytárgyalás útján való birtok
számlát rendelni el.
Felhívom önökhöz a tek.
Címűt ezen munkák birtoklása
kára (munkákra) 1923. évi május
há 22-én d. e. 11. óráig
Bácsodrogvámegye alispáni
hivatalába ajánlatot benyújtani
szíveskedlek az ajánlatomból
szívesen leprocedélandó, borítván

a következő felirattal látható
el: „Ajánlat a bajai vár-
megyei székház építésénél előforduló
munkákra (munkákra).”
Bácsodrogvámegye törvény-
hatósága fontolja meg a
jogot, hogy a beérkezett aján-
latok között az ajánlati árakra
való tekintet nélkül a szabadon
válassza.
A szabadon levő munkákra ve-
szélyes ajánlati költésért, a
számlát mint, nyilatkozat, kü-
lönleges pályázati feltételek a
bajai m. kir. Malomépítő és Mező-
gazdasági Gépgyárnál a rendező hivatalban
alatt vagy Mészáros Aladár ter-
vező műépítész irodájában (Bu-
dapest, Erzsébet körút 21. szám)
10-14 óra között a hivatalnál
levő tárgykönyvekben felhívást
kérve leírásával ellátottan meg-
tekinthető.
Ugyancsak a munkákra egyéb
felvilágosítások megadhatók.
Budapest, 1923. évi május
há 10.

A vármegye alispánja meg-
bíráskodik:
Münnich
okl. építész.
„A vármegye alispánja közli,
hogy a fenti ajánlati felhívás
meghirdetését az Iparügyi Minis-
teriummal a munkákra vonatkozó
munkák, akiket az Iparügyi Minis-
terium, vagy az államépítészeti
hivatal pályázatban való rész-
vételre alkalmasnak tart, bár a
kérdéses munkákra vonatkozó
tárgyalás tartalmát, mindazon-
által a munkákra pályázhatók oly
helyben parancsok is, akiknek
ajánlati felhívás nem birtoklása
munkákra.”
A Köztisztviselők I. osztályú
Szövetkezetében
t a n u l ó
felvételt.

Sajátégetésű fával égetett darabos

MÉSZ

Portland CEMENT

rotorta BÜKKFASZÉN

állandóan kapható:

Spitzer Illés

SZAJA,

Budapesti-ut 9. Vásártér.

Telefonszám: 121

Minden mennyiséget házhoz szállítok.

**Rokkant
katona**
házmesteri állást keres. Eset-
leg lakásért vállalkozást vállal
feladatokkal. Gyermekük nincs
Cím: Rózsa ucca 14. (Homok)

Ügyvédi irodámban
gépiráiban teljesen jár-
tes irásokat és ügy-
asszonyt megfelelő fizet-
tással kezelek azonnali
belépésre
Dr. Monostori Gyula
ügyvéd.

Költözés miatt sürgősen
eladó,
egy magas keragott ke-
ményfa keretű
állótükör,
keményfa azzal és
egyéb tércsák. Értekez-
hetni
Ősz-ucca 7 szám
alatt egész nap

Roman Cement
Portland „
fehér márvány
Granitto
Granitto kőpor
Tégla, Cserép,
ŐSZKÖR
Cement-árak
Duna-kavics,
napi árban kaphatók
Grünhut Miksa
Spitzer fő utca és c. r. r.
Árnyék. Telefon 160.

Pollák József

butorgyár

Minta és detaile eladási raktár:
Kocsuth Lajos-u. 23. Telefon 184

Fatelepe: Budapesti ut 4. szám.

Gyártelepe: Dömötör ucca 4. szám.

o Telefon szám: 104. o

**Illetmény
jegyzék**
munkások és alkalmosok
adójának a befizetéséhez.
Mindeniparosnak és
kereskedőnek
szüksége. Kapható
„Cervi”-nyomdában.

Éjjeli inspekciónak
május 14-től, május 21-ig
reggel 10 óráig az vas-
nap délután nyitva
Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
ny. ügyvéd.

Magyarországi Köztisztviselők Szövetsége Budapesti Központi Hivatala. Budapesti Központi Hivatala. Budapesti Központi Hivatala.